

ПРЕЗИДЕНТ КАЗАХСТАНА БЫЛ НАГРАЖДЕН ВЫСШЕЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАГРАДОЙ ТУРЕЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ — ОРДЕНОМ DEVLET NIŞANI

Стр. 2

КАСЫМ-ЖОМАРТ ТОКАЕВ И РЕДЖЕП ТАЙИП ЭРДОГАН ПРОВЕЛИ 5-Е ЗАСЕДАНИЕ СОВЕТА СТРАТЕГИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА ВЫСОКОГО УРОВНЯ КАЗАХСТАНА И ТУРЦИИ

Стр. 3

"KAZAKISTAN BÖLGEDEKİ EN BÜYÜK TİCARİ ORTAKIMIZ"

4. Sayfa

АНИСКА

1 Ağustos 2025
SAYI 26 (1042)
KURUCUSU
ZIYATDIN KASSANOV

КАЗАХСТАН КҮНДІЗДІК АСЫМДЫҚ АҚПАРАТ АКАДЕМИЯСЫ

30

DATÜB

DÜNYA AHISKA TÜRKLERİ BİRLİĞİ
THE WORLD UNION OF AHISKA TURKS

KAZAKISTAN CUMHURİYETİ AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ ULUSLARARASI YAYINI

СИЛА ЕДИНСТВА: ОТЧЕТНО-ВЫБОРНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

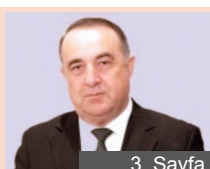

Стр. 7-10

Dünya Ahıskalı Türkler Birliği (DATÜB)
Yönetim Kurulu, 17.07.2025 tarihinde Kazakistan'ın Almati şehrinde Genel Başkan Ziyatdin Kassanov'un başkanlığında toplandı

3. Sayfa

3. Sayfa

Yol Ayrımları ve
Gerçekler Arasında:
Sessizce Anlatılanlar

Стр. 5

Уважаемый Фярьяз из Панакета

АЛМАТЫДАҒЫ САЙЛАУ МӘДЕНИЕТІ: АЗАМАТТЫҚ БЕЛСЕНДІЛІК ПЕН СЕНІМ НЕГІЗІ

6-бет

ДЫХАНИЕ ИСТОРИЧЕСКОЙ РОДИНЫ: ПУТЬ ДЛИНОЙ В ПОКОЛЕНИЕ

Стр. 11

ЛАМАЕВА МАРЬЯМ
— ЭНЕРГИЯ ТАЛАНТА,
ВОСПИТАНИЯ И
КУЛЬТУРНОЙ СИЛЫ

Стр. 13

2 1 Ağustos 2025 Sayı 26
1 Тамыз 2025 ж. № 26

ЖҰМЫСШЫ
МАМАҒДЫҚТАР
ЖЫЛЫ

АНИСКА GAZETESİ
«АХЫСКА» ГАЗЕТИ

АНИСКА

ПРЕЗИДЕНТ КАЗАХСТАНА БЫЛ НАГРАЖДЕН ВЫСШЕЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАГРАДОЙ ТУРЕЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ — ОРДЕНОМ DEVLET NIŞANI

Касым-Жомарт Токаев выразил искреннюю благодарность Президенту Реджепу Тайипу Эрдогану и всему турецкому народу и отметил, что для него большая честь принять высшую государственную награду Турецкой Республики.

— Я отказывался принимать отечественные или иностранные ордена и другие награды. Однако Ваше сегодняшнее решение имеет особое значение. Это значимое историческое событие в летописи казахско-турецкого сотрудничества. Мы вновь подтвердили твердую приверженность заветам наших предков, укрепив главное достояние двух народов — узы дружбы и братства, передающиеся из поколения в поколение. Я расцениваю эту высокую награду как знак глубокого уважения турецкой стороны ко всему народу Казахстана. Эта добрая инициатива — символ незыблемой дружбы между нашими странами, имеющими общие корни, религию и менталитет, а также важный шаг, отвечающий духу наших ценностей. Она также отражает взаимное стремление к дальнейшему укреплению казахско-турецкого стратегического сотрудничества, — сказал Президент Казахстана.

Глава нашего государства назвал своего турецкого коллегу Реджепа Тайипа Эрдогана авторитетным мировым политиком, исторической личностью, внесшей неоценимый вклад в укрепление региональной и глобальной стабильности и безопасности.

— Вы достигли таких высот благодаря мудрой политике и неустанный деятельности, направленной на продвижение интересов страны. Международная репутация Вашей страны не вызывает никаких сомнений. Мировое признание достижений Турции, ее динамичное развитие, высокий авторитет непосредственно связаны с Вашей деятельностью. Сегодня Ваша страна входит в двадцатку ведущих стран по уровню экономического развития. По мнению экспертов, Турцию ждет светлое будущее, а ее роль в мире будет неизменно расти. Я твердо убежден, что Турецкая Республика под Вашим началом продолжит уверенное движение вперед в свой новый золотой век. Мы никогда не забудем, что именно Турция стала первой страной, признавшей независимость Казахстана. Это неоспоримый исторический факт, который навсегда сохранится в памяти суверенного казахского народа, — сказал он.

Кроме того, Касым-Жомарт Токаев высоко оценил личный вклад Реджепа Тайипа Эрдогана в укрепление казахско-турецких отношений.

— Благодаря совместным усилиям двустороннее сотрудничество активно углубляется. Мы добились значительных успехов в торгово-экономической сфере. На сегодняшний день в Казахстане успешно работают около 4 тысяч турецких компаний. Наши культурно-гуманитарные связи крепнут из года в год. В настоящее время в Турции обучаются более 12 тысяч казахстанских студентов. Вашу страну посетили около 800 тысяч моих соотечественников, а в этом году данный показатель может превысить один миллион человек. Мы тесно взаимодействуем и на международной арене. Астана и Анкара придерживаются общих позиций по вопросам глобального устойчивого развития и

обеспечения безопасности. Особенно хотелось бы отметить наши эффективные действия в рамках Организации тюркских государств. Сегодня мы видим большой потенциал для расширения двустороннего сотрудничества и вывода его на качественно новый уровень. Итоги сегодняшних переговоров служат ярким тому подтверждением,

— заявил Глава государства. Президент Казахстана подчеркнул, что наша страна проводит сбалансированную внешнюю политику и реализует масштабные социально-экономические задачи.

— Благодаря этому мы достигли неплохих результатов и обеспечили стабильный экономический рост. По итогам 2024 года ВВП страны вырос на 5,1%, а за первое полугодие этого года экономика Казахстана увеличилась на 6,2%. В нынешнем году мы планируем довести валовой внутренний продукт до 300 миллиардов долларов. Это самый большой показатель в Центральной Азии. Для достижения поставленных целей мы уделяем приоритетное внимание четырем направлениям: цифровизации и развитию искусственного интеллекта, укреплению транспортно-транзитного потенциала, модернизации аграрного сектора, а также запуску крупных инфраструктурных проектов в энергетике и промышленности. Отмечу, что Астана придает особое значение сотрудничеству с Турцией для успешной реализации данных задач, — сказал Касым-Жомарт Токаев.

По словам Главы государства, внутренняя ситуация в Казахстане стабильна. Последовательно осуществляется политический курс, основанный на концепции «Закон и Порядок».

— Мы успешно реализуем политические реформы. Наше государство придерживается формулы «Сильный Президент — влиятельный Парламент — подотчетное Правительство». В настоящее время в нашей стране активно проводится общенациональная кампания «Таза Қазақстан». Под чистотой подразумевается изменение образа жизни и обновление сознания гражданина. Наша страна должна быть зеленой, наш народ — честным, а его намерения — чистыми. Мы призываем наших сограждан следовать этим ценностям. Конечная цель нашей внутренней политики — построение «Справедливого Казахстана» и «Слышащего государства». Казахстан проводит взвешенную, многовекторную и сбалансированную внешнюю политику. Наши отношения с соседними странами развиваются в духе дружбы и взаимопонимания. Турция в нашей дипломатии занимает особое место. Мы поддерживаем реформу Организации Объединенных Наций и считаем, что в этом вопросе у нас с Турцией общие цели и интересы. В этой связи хотел бы подчеркнуть участие Турции как посредника в урегулировании российско-украинского конфликта. Мы высоко ценим прогресс, который достигнут благодаря Вам, и поддерживаем Ваши инициативы, — подчеркнул Касым-Жомарт Токаев.

Реджеп Тайип Эрдоган отметил значительный вклад Президента Касым-Жомарта Токаева в укрепление многопланового сотрудничества между двумя странами.

— Под мудрым руководством уважаемого Касым-Жомарта Токаева Казахстан стал центром мира и стабильности в своем регионе. В Турции искренне рады достижениям братского Казахстана. Высокой оценки также заслуживает вклад Вашей страны в институционализацию Организации тюркских государств. Вы неоднократно доказывали, что являетесь истинным другом Турции и турецкого народа. Именно поэтому я считаю большой честью вручить Вам высшую награду Турецкой Республики. Уверен, что этот орден станет символом нерушимой дружбы между нашими странами, — сказал Президент Турции.

В торжественной церемонии приняли участие турецкие общественные деятели, представители творческой интеллигенции и деловых кругов, а также около 80 представителей дипломатического корпуса.

КАСЫМ-ЖОМАРТ ТОКАЕВ И РЕДЖЕП ТАЙИП ЭРДОГАН ПРОВЕЛИ 5-Е ЗАСЕДАНИЕ СОВЕТА СТРАТЕГИЧЕСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА ВЫСОКОГО УРОВНЯ КАЗАХСТАНА И ТУРЦИИ

**В ходе заседания
Глава государства
отметил, что казах-
ско-турецкое сотруд-
ничество, основанное
на общности истори-
ческих и духовных
ценностей, поступа-
тельно развивается
в духе расширенного
стратегического пар-
терства.**

— Мы заинтересованы в продолжении этого пути и выводе наших отношений на более высокий уровень. Увлекаемый г-н Президент, я высоко оцениваю итоги переговоров, которые мы только что провели в узком составе. Мы вновь подтвердили приверженность расширению сотрудничества. У нас для этого достаточно возможностей и энтузиазма. Между двумя странами сформирована обширная договорно-правовая база. В частности, действует более шестидесяти договоров и соглашений. Сегодня бюджет подписан ряд двусторонних соглашений, — сказал Касым-Жомарт Токаев.

На заседании были обсуждены вопросы расширения взаимной торговли. Объем двустороннего товарооборота в прошлом году составил 5 миллиардов долларов. Президент сообщил, что наша страна готова поставлять на турецкий рынок не менее 34 видов продукции на общую сумму 1 миллиарда долларов. Важно также увеличить ассортимент товаров, поступающих из Турции.

Стороны отметили особую значимость транспортно-логистической сферы в наращивании товарооборота. Глава государства подчеркнул, что Казахстан придает большое значение развитию Транскаспийского международного транспортного маршрута, и выразил заинтересованность в привлечении турецких инвестиций в строительство современных железных дорог, сухопутных портов и грузовых терминалов, а также в судостроении.

По словам Касым-Жомарта Токаева, реформы, проводимые для повышения инвестиционной привлекательности нашей страны, предоставляют широкие возможности для иностранных предпринимателей. При этом Казахстан, будучи открытым и надежным партнером, всегда готов поддерживать турецких инвесторов.

Кроме того, на заседании Совета делегации обсудили вопросы взаимодействия в энергетической сфере, в том числе перспективы увеличения экспорта по нефте-

проводу Баку — Тбилиси — Джейхан.

Глава государства пригласил турецкие компании к участию в проектах, направленных на снижение дефицита электроэнергии. Он также выразил уверенность в том, что сотрудничество «КазМунайгаза» и Türkiye Petroluem будет плодотворным.

Президент обратил внимание на то, что новый Налоговый кодекс предусматривает режим роялти, то есть особые возможности, стимулирующие глубокую переработку сырья. Он призвал турецких инвесторов создать совместный фонд и принять участие в проектах в горнодобывающей отрасли и разработке природных ресурсов.

Большие перспективы

держки положительной динамики в области туризма, а также развития многоплановых двусторонних связей принято решение об установлении 90-дневного безвизового режима для граждан Турции в Казахстане.

В свою очередь Президент Турции поприветствовал казахстанскую делегацию и лично Касым-Жомарта Токаева словами: «Добро пожаловать на Вашу вторую Родину!» Он также поздравил казахский народ со 180-летием великого поэта и мыслителя Абая Кунанбаулы.

Мы придаем особое значение сотрудничеству с Вашей страной. Сегодня двусторонние отношения вышли на уровень стратегического партнерства. Мы стремимся к

имеет сотрудничество в сельском хозяйстве. Четверть производимого в Казахстане зерна, треть хлопка и 26 процентов зерновой клейковины экспортируются в Турцию. В целом, в аграрной отрасли нашей страны с участием турецкого бизнеса реализуется 23 инвестиционных проекта на сумму 1,3 миллиарда долларов. 18 из них уже запущены, а производимая продукция поставляется на международный рынок.

Участники заседания обстоятельно обсудили перспективы взаимодействия в сферах оборонной промышленности, информационных технологий, искусственного интеллекта, финансов, гражданской авиации, культуры, образования, здравоохранения и туризма.

Особо были подчеркнуты тесные образовательные связи между двумя странами. В ближайшее время в Астане и Алматы будут открыты две школы Фонда «Маариф», а также филиалы ведущих учебных заведений Турции.

По инициативе Касым-Жомарта Токаева в декабре прошлого года в провинции Газикент, пострадавшей от землетрясения, началось строительство новой школы. Учебное заведение будет сдано в эксплуатацию в 2026 году.

Кроме того, в целях под-

держки положительной динамики в области туризма, а также развития многоплановых двусторонних связей принято решение об установлении 90-дневного безвизового режима для граждан Турции в Казахстане.

Мы придаем особое значение сотрудничеству с Вашей страной. Сегодня двусторонние отношения вышли на уровень стратегического партнерства. Мы стремимся к

**Дүnya Аһискаһы Түркер Бирлигі (DATÜB)
Үйенетим Күрүлү, 17.07.2025 тарихинде Казакыстан'ын
Алматы шһринде Genel Başkan Зиятдин Кассанов'ун
баһканлығында топланды**

Топлантия 9 фаркы үлкеден темсилчилер катлды.

“Топлантида, Аһиска Ватана Дөнүш ве Һакларын Һадеси Комисyonu'nun Аврупа Консейи ве Гүрчистан макамларыыла герчегкештирдиги чалышмалар ве гөрүшмелер дегерлендирлди. Комисyonuнын yakin заманда yeniden топланмасына карар верилди.

—Аһиска кўльтўрў иле ўфь ве адетлеринин танитўмына ўйеллик оларак мед-
yада даһа актив бир чалышма yўрўтўлмеси карарлаштырлды.

—Тўрkiye Бурса ІІ Темсилчилиги гўевинден аффини истевен Ферман Му-
зaffer'in istifa дилекчеси kabul edilerek Бурса ІІ Темсилчилиги гўевине ге-
чи ci оларак Гўлчерен Терzioглу'nun atanмасына карар верилди.

—DATÜB Kadın Kolları Баһканлығы'на, mevcut Medya ве Басын Ко-
мисyonu Баһканы Refika Muhammedgil атанды.

—DATÜB Gençlik Kolları ise yeniden yapыландырыларак, баһканлык
атамасынын бир sonraki yўнетим кўрүлү топлантисында yapылмасына карар
верилди.

Гўевинден аффини истевен Тўрkiye Бурса ІІ Темсилчимиз Sayын Fer-
man Muzaffer'e, бугўне дек гўтермис олдўду емек ве каткыларындын
долайы тешеккўр едериз. Kendisine bundan sonraki hayatында сағлык, hu-
zur ве баһарлар дилериз. Геғичи оларак бу гўеве атанан Sayын Гўлчерен
Terzioглу'на ise yeni гўевинде баһарлар дилиюр, Аһиска даvasына каткы
sunacығына olan inancымыз payлашыюр.

DATÜB оларак, ortak hafызамызы yашатмак, кўльтўрўмўзў геlegeге
ташымак ве Һакларымыз ичин мўcadeлемизи сўрдўрмек адына birlik ичинде
чалышмауа devam едиюр.

Yol Ayrımları ve Gerçekler Arasında: Sessizce Anlatılanlar

Zaman zaman bazı yolculuklar, yolda çıkanlarla değil, yolda kalanlarla anlam kazanır. Bazı görevler ise yalnızca görünür başarılarla değil, ardındaki niyet ve tutumlarla değerlidir. Son günlerde kamu-yuna yansıyan gelişmeler, Bursa gibi önemli bir şehirde sivil toplum sorumluluğu üstlenmenin ne kadar kıymetli ama bir o kadar da dik-katlı yürütülmesi gereken bir iş olduğunu yeniden gösterdi.

Geçtiğimiz günlerde Almatı'da gerçekleştirilen yönetim kurulu toplantısı, bazı değişimlerin ve kararların da habercisi oldu. Görev süresi boyunca birçok organizasyona imza atmış bir isim, kendi talebiyle sah-neden çekilmesi elbette takdirle karşılandı. Ancak vedaların da bir dili olur. Sessiz veda edenler bazen çok şey anlatır, çok konuşarak ayrılanlar ise ardında farklı sorular bırakır.

Bursa'da dört kez 500'er kişilik iftar sofraları, sürgün anma program-ları, piknik şölenleri, boks turnuvaları ve daha nice... Bunların hepsi dayanışmanın, gayretin ve iş birliğinin ürünleri olarak hafızalarda kal-dı. Bu cabaların arkasında, yalnızca yerel bir irade değil, DATÜB Genel Merkezi'nin destek ve vizyonu olduğunu bilmek gerek. O yüzden bugün bazı sözlerin, yapılan tüm emekleri gölgede bırakacak tonda sarf edil-mesi, hayret değilse bile dikkatle okunması gereken satırları oluşturdu.

Her ayrılığın bir nedeni vardır; kimi yorgunluk, kimi kargınlık der, kimi ise beklentilerini daha fazla gizleyemeyiz. Ancak bazı platformlar, si-yasetin değil, toplumun sesidir. Bu sesin içinde bireysel ajandaların yanı-sıra bulunması gerekir. Bazen yapılan hizmetin yeterince takdir edilmediği düşünülür ama gerçek takdir, istikrarlı duruşta ve saygılı vedada saklıdır.

Unutulmamalıdır ki, yönetim kurulları karar alırken yalnızca kişileri değil, kurumların geleceğini gözetir. Katılımların sınırları, statüyle değil, sistemle belirlenir. Her kurumun bir işleyişi, bir dengesi, bir ciddiyeti vardır. Bu düzen, kişilere göre eğilip bükülmediği için kalsındır.

Bazı yolculuklar, kısa süre de iz bırakır. Fakat iz bırakmakla iz ol-mak arasında fark vardır. Ve bazı kararlar, bugün eleştirilse de yarın için doğru çıkabilir.

Yeni görev alan isimlerin, aynı sorumluluk bilinciyle bu emaneti taşı-yacaklarına inancımız tam. Temsil etmek; yalnızca konuşmak değil, taşı-yabilmektir. Ve bazen, temsilin ağırlığı taşıyanı yorar; bu da anlaşılabilir bir durumdur.

Velhasıl; görevler gelir geçer, esas olan samimiyetin geride ne bırak-tığıdır. Her ayrılık bir başlangıçsa, temennimiz, bu başlangıcın hayırlıara vesile olmasındır.

Saygıyla,
İbrahim Ağara
DATÜB Türkiye Temsilcisi

“KAZAKISTAN BÖLGEDEKİ EN BÜYÜK TİCARİ ORTAĞIMIZ”

**Kazakistan
Cumhurbaşkanı
Tokayev
Cumhurbaşkanlığı
Külliesinde**

**Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip
Erdoğan, Türkiye'ye
resmî ziyarette
bulunan Kazakistan
Cumhurbaşkanı
Kasım Cömert
Tokayev'i resmî
törenle karşıladı.**

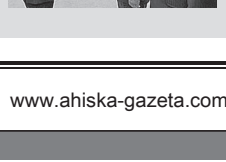
Cumhurbaşkanı Erdo-
ğan ve Kazakistan Cum-
hurbaşkanı Tokayev'in
tören alanındaki yerlerini
almalarının ardından iki
ülkenin milli marşları ça-
lındı. Kazakistan Cumhur-
başkanı Tokayev'in tören
kıtasını selamlamasından
sonra iki lider heyetlerini
birbirlerine takdim etti.

Türkiye ve Kazakistan
bayrakları önünde basın
mensuplarına poz veren
Cumhurbaşkanı Erdoğan
ve Kazakistan Cumhurbaş-
kanı Tokayev, daha son-
ra baş başa görüşmelerini
gerçekleştirmek ve Türki-
ye- Kazakistan Yüksek
Düzeyleli Stratejik İşbirliği
Konseyi Beşinci Toplantı-
sı'na başkanlık etmek üze-
re Cumhurbaşkanlığı Kül-
liesine geçti.

Türkiye ve Kazakistan
Cumhurbaşkanı Kasım Cö-
mert Tokayev, baş başa görüş-
melerinin, Türkiye-Kazakistan
Yüksek Düzeyleli Stratejik İşbir-
liği Konseyi Beşinci Toplantısı
ve anlaşmaların imza töreninin
ardından, ortak basın toplantı-
sı düzenleyerek açıklamalarda
bulundu.

Tokayev ve heyetini, Türki-
ye-Kazakistan Yüksek Düzeyleli
Stratejik İşbirliği Konseyi 5.
Toplantısı vesilesiyle Anka-
ra'da misafir etmekten mem-
nuniyet duyduğunu ifade eden
Cumhurbaşkanı Erdoğan, şun-
ları söyledi: «Hatırlayacakınız,
2019'da Stratejik Ortaklığımızı
ilan ettiğimiz Kazakistan ile
münasebetlerimizi üç yıl önce
Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik. Kaza-
kistan, bölgenin en büyük eko-
nomisi, bizim de bölgedeki en
büyük ticari ortağımız. Ticaret
hacminde 15 milyar dolar se-
viyesini hedef olarak yolumuza
devam ediyoruz.»

Türkiye'nin Kazakistan'da-
ki yatırımlarının 5 milyar
dolar seviyesine ulaştığını,
Kazakistan'ın Türkiye'deki
yatırımlarının ise 1,5 milyar
dolara yaklaştığını vurgula-
yan Cumhurbaşkanı Erdoğan,
şöyle konuştu: «Müteahhitlik
firmaları bugüne kadar 30
milyar dolar değerinde 500'ün
üzerinde projeyi başarıyla üst-

**Cumhurbaşkanı
Erdoğan, Kazakistan
Cumhurbaşkanı
Tokayev ile
gerçekleştirdikleri ortak
basın toplantısında
yaptığı açıklamada,
“2009 yılında stratejik
ortaklığımızı ilan
ettiğimiz Kazakistan'la
münasebetlerimizi, 3
yıl önce geliştirilmiş
stratejik ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik.
Kazakistan, bölgenin en
büyük ekonomisi; bizim
de bölgedeki en büyük
ticari ortağımız” dedi.**

Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan ve Kazakistan
Cumhurbaşkanı Kasım Cö-
mert Tokayev, baş başa görüş-
melerinin, Türkiye-Kazakistan
Yüksek Düzeyleli Stratejik İşbir-
liği Konseyi Beşinci Toplantısı
ve anlaşmaların imza töreninin
ardından, ortak basın toplantı-
sı düzenleyerek açıklamalarda
bulundu.

Tokayev ve heyetini, Türki-
ye-Kazakistan Yüksek Düzeyleli
Stratejik İşbirliği Konseyi 5.
Toplantısı vesilesiyle Anka-
ra'da misafir etmekten mem-
nuniyet duyduğunu ifade eden
Cumhurbaşkanı Erdoğan, şun-
ları söyledi: «Hatırlayacakınız,
2019'da Stratejik Ortaklığımızı
ilan ettiğimiz Kazakistan ile
münasebetlerimizi üç yıl önce
Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik. Kaza-
kistan, bölgenin en büyük eko-
nomisi, bizim de bölgedeki en
büyük ticari ortağımız. Ticaret
hacminde 15 milyar dolar se-
viyesini hedef olarak yolumuza
devam ediyoruz.»

Türkiye'nin Kazakistan'da-
ki yatırımlarının 5 milyar
dolar seviyesine ulaştığını,
Kazakistan'ın Türkiye'deki
yatırımlarının ise 1,5 milyar
dolara yaklaştığını vurgula-
yan Cumhurbaşkanı Erdoğan,
şöyle konuştu: «Müteahhitlik
firmaları bugüne kadar 30
milyar dolar değerinde 500'ün
üzerinde projeyi başarıyla üst-

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan ve Kazakistan
Cumhurbaşkanı Kasım Cö-
mert Tokayev, baş başa görüş-
melerinin, Türkiye-Kazakistan
Yüksek Düzeyleli Stratejik İşbir-
liği Konseyi Beşinci Toplantısı
ve anlaşmaların imza töreninin
ardından, ortak basın toplantı-
sı düzenleyerek açıklamalarda
bulundu.

Tokayev ve heyetini, Türki-
ye-Kazakistan Yüksek Düzeyleli
Stratejik İşbirliği Konseyi 5.
Toplantısı vesilesiyle Anka-
ra'da misafir etmekten mem-
nuniyet duyduğunu ifade eden
Cumhurbaşkanı Erdoğan, şun-
ları söyledi: «Hatırlayacakınız,
2019'da Stratejik Ortaklığımızı
ilan ettiğimiz Kazakistan ile
münasebetlerimizi üç yıl önce
Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik. Kaza-
kistan, bölgenin en büyük eko-
nomisi, bizim de bölgedeki en
büyük ticari ortağımız. Ticaret
hacminde 15 milyar dolar se-
viyesini hedef olarak yolumuza
devam ediyoruz.»

Türkiye'nin Kazakistan'da-
ki yatırımlarının 5 milyar
dolar seviyesine ulaştığını,
Kazakistan'ın Türkiye'deki
yatırımlarının ise 1,5 milyar
dolara yaklaştığını vurgula-
yan Cumhurbaşkanı Erdoğan,
şöyle konuştu: «Müteahhitlik
firmaları bugüne kadar 30
milyar dolar değerinde 500'ün
üzerinde projeyi başarıyla üst-

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan ve Kazakistan
Cumhurbaşkanı Kasım Cö-
mert Tokayev, baş başa görüş-
melerinin, Türkiye-Kazakistan
Yüksek Düzeyleli Stratejik İşbir-
liği Konseyi Beşinci Toplantısı
ve anlaşmaların imza töreninin
ardından, ortak basın toplantı-
sı düzenleyerek açıklamalarda
bulundu.

Tokayev ve heyetini, Türki-
ye-Kazakistan Yüksek Düzeyleli
Stratejik İşbirliği Konseyi 5.
Toplantısı vesilesiyle Anka-
ra'da misafir etmekten mem-
nuniyet duyduğunu ifade eden
Cumhurbaşkanı Erdoğan, şun-
ları söyledi: «Hatırlayacakınız,
2019'da Stratejik Ortaklığımızı
ilan ettiğimiz Kazakistan ile
münasebetlerimizi üç yıl önce
Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik. Kaza-
kistan, bölgenin en büyük eko-
nomisi, bizim de bölgedeki en
büyük ticari ortağımız. Ticaret
hacminde 15 milyar dolar se-
viyesini hedef olarak yolumuza
devam ediyoruz.»

Türkiye'nin Kazakistan'da-
ki yatırımlarının 5 milyar
dolar seviyesine ulaştığını,
Kazakistan'ın Türkiye'deki
yatırımlarının ise 1,5 milyar
dolara yaklaştığını vurgula-
yan Cumhurbaşkanı Erdoğan,
şöyle konuştu: «Müteahhitlik
firmaları bugüne kadar 30
milyar dolar değerinde 500'ün
üzerinde projeyi başarıyla üst-

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan ve Kazakistan
Cumhurbaşkanı Kasım Cö-
mert Tokayev, baş başa görüş-
melerinin, Türkiye-Kazakistan
Yüksek Düzeyleli Stratejik İşbir-
liği Konseyi Beşinci Toplantısı
ve anlaşmaların imza töreninin
ardından, ortak basın toplantı-
sı düzenleyerek açıklamalarda
bulundu.

Tokayev ve heyetini, Türki-
ye-Kazakistan Yüksek Düzeyleli
Stratejik İşbirliği Konseyi 5.
Toplantısı vesilesiyle Anka-
ra'da misafir etmekten mem-
nuniyet duyduğunu ifade eden
Cumhurbaşkanı Erdoğan, şun-
ları söyledi: «Hatırlayacakınız,
2019'da Stratejik Ortaklığımızı
ilan ettiğimiz Kazakistan ile
münasebetlerimizi üç yıl önce
Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik. Kaza-
kistan, bölgenin en büyük eko-
nomisi, bizim de bölgedeki en
büyük ticari ortağımız. Ticaret
hacminde 15 milyar dolar se-
viyesini hedef olarak yolumuza
devam ediyoruz.»

Türkiye'nin Kazakistan'da-
ki yatırımlarının 5 milyar
dolar seviyesine ulaştığını,
Kazakistan'ın Türkiye'deki
yatırımlarının ise 1,5 milyar
dolara yaklaştığını vurgula-
yan Cumhurbaşkanı Erdoğan,
şöyle konuştu: «Müteahhitlik
firmaları bugüne kadar 30
milyar dolar değerinde 500'ün
üzerinde projeyi başarıyla üst-

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim
ve teknolojiye çok geniş bir
yelpazede görüş alışverişimiz
oldu. Neticede biraz önce şahit
olduğunuz 20 belgeli imzalad-
ık. Madencilik ve nadir toprak
elementleri gibi bu sektörlerde
iş birliği imkânlarını değerlen-
dirdik. Daha fazla miktarlarda
Kazak petrolünün ülkemiz üze-
rinden dünya pazarlarına ula-
ştırılmasının yollarını ele aldık.

İpek Yolu'nun günümüzdeki
karşılığı olan Hazar Geçişi
Orta Koridor'un kullanımı ve
geliştirilmesi hususunda yapa-
bileceklerimizi istişare ettik.»

Tokayev ile askeri ve savun-
ma sanayi iş birliğini daha ileri-
ye taşıyacak somut projeleri de
görüşüklerini bildiren Cum-
hurbaşkanı Erdoğan, şunları
kaydetti: «Güvenlik iş birliği ve
FETÖ başta olmak üzere terör
örgütleriyle mücadele konuları
da gündem başlıklarımız ara-
sında yer aldı. Ülkemizi ziya-
ret eden Kazak turist sayısı her
geçen yıl artıyor. Geçtiğimiz

Cumhurbaşkanı Recep
Tayyip Erdoğan ve Kazakistan
Cumhurbaşkanı Kasım Cö-
mert Tokayev, baş başa görüş-
melerinin, Türkiye-Kazakistan
Yüksek Düzeyleli Stratejik İşbir-
liği Konseyi Beşinci Toplantısı
ve anlaşmaların imza töreninin
ardından, ortak basın toplantı-
sı düzenleyerek açıklamalarda
bulundu.

Tokayev ve heyetini, Türki-
ye-Kazakistan Yüksek Düzeyleli
Stratejik İşbirliği Konseyi 5.
Toplantısı vesilesiyle Anka-
ra'da misafir etmekten mem-
nuniyet duyduğunu ifade eden
Cumhurbaşkanı Erdoğan, şun-
ları söyledi: «Hatırlayacakınız,
2019'da Stratejik Ortaklığımızı
ilan ettiğimiz Kazakistan ile
münasebetlerimizi üç yıl önce
Geliştirilmiş Stratejik Ortaklık
düzeyleli yükseltmiştik. Kaza-
kistan, bölgenin en büyük eko-
nomisi, bizim de bölgedeki en
büyük ticari ortağımız. Ticaret
hacminde 15 milyar dolar se-
viyesini hedef olarak yolumuza
devam ediyoruz.»

Türkiye'nin Kazakistan'da-
ki yatırımlarının 5 milyar
dolar seviyesine ulaştığını,
Kazakistan'ın Türkiye'deki
yatırımlarının ise 1,5 milyar
dolara yaklaştığını vurgula-
yan Cumhurbaşkanı Erdoğan,
şöyle konuştu: «Müteahhitlik
firmaları bugüne kadar 30
milyar dolar değerinde 500'ün
üzerinde projeyi başarıyla üst-

lendi. Bugün de savunmadan
enerjiye, ulaşımdan bilim

Недавно ветерану труда Фярыаз Арипову от Всемирного совета турок-ахыска была вручена медаль «Ахыска». Фярыаз Идрисович родился в 1935 году в селе Панакет Аспинзского района Грузинской ССР. 14 ноября 1944 года вместе с родителями Идрис и Мюшкуназ и братьями Лемниад и Аббас он был депортирован в Казахстан, в местность недалеко от города Алма-Аты, в народе именуемой «Малая станица».

Идрис бей работал в кузнице, затем перешел в колхоз, который был расположен на месте нынешнего рынка «Жетысу». В колхозе весной сажали карто-

фель, а осенью его собирали и сортировали. Через лет пять отец начал разводить баранов, овец, коров, и финансовое положение семьи пошло на улучшение.

Фярыаз Арипов является примером настоящего трудолюбия и свою трудовую деятельность начал простым рабочим в цехе по производству пуговиц, затем работал строителем. Через несколько лет он отучился на водителя в заводе «Дормаш», затем перешел в «Военторг» и проработал там до выхода на пенсию. На пенсии 20 лет служил мullah в местной мечети, обучал молодых людей Корану. С супругой Шапари Ибрагим кызы они вырастили 6 детей: Шамиль, Гульпер, Ислам, Минара, Эльмира, Шахверди.

Кальбинур ХОШНАЗАРОВА

АЛМАТЫ - КӨПКОФЕССИЯЛЫ КЕЛІСІМНІҢ ЖАРҚЫН ҮЛГІСІ

Алматы – тек Қазақстанның ірі мегаполисі ғана емес, сондай-ақ әртүрлі ұлттар мен дін өкілдерінің бейбіт қатар өмір сүріп жатқан рухани кеңістігі. Қаланың әлеуметтік құрылымында конфессиялық әртүрлілік ерекше орын алады. Бүгінде Алматыда 17 түрлі конфессия ресми тіркеліп, заң аясында қызметін жүзеге асырып отыр. Бұл – елдегі діни төзімділік пен ұлтаралық келісімнің нақты көрінісі.

Алматы қаласы Дін істері жөніндегі басқармасының басшысы Нұрлан Қықымовтың мәліметіне сәйкес, дін саласындағы мемлекеттік саясат Қазақстан Республикасының «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» заңына толық сәйкес жүзеге асырылады. Аталған заңның 3-бабында нақты көрсетілгендей, мемлекет дінін және діни бірлестіктерден бөлінген. Бұл қағидат – зайырлы мемлекеттің басты іргетасы. Осы заң аясында әрбір азаматтың ар-ождан бостандығы, діни сенім еркіндігі толықтай қамтамасыз етіледі.

Алматы қаласында қызмет атқарып жатқан 17 конфессия – ислам, православие, католик, протестант, баһаиттар, буддизм, иудаизм және басқа да діни ағымдар мен бірлестіктер – барлығы заң алдында тең құқылы. Олар мемлекеттік тіркеуден өтіп, өз қызметін заңдылық пен өзара сыйластық қағидаттары негізінде жүргізуде. Ең бастысы – бұл ұйымдар азаматтардың құқықтары мен

бостандықтарын құрметтеуге, қоғамдық тәртіпті сақтауға міндетті. Мемлекет ешбір діни ұйымға артықшылық бермейді, керісінше, тең құқықтық орта қалыптастырып отыр. Бұл – ұлтаралық және дінаралық келісімнің ең маңызды шарты.

Нұрлан Қықымов атап өткендей, Қазақстан Республикасының заңнамасы шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдарға да өз діни сенімін ұстануға немесе ешбір дінді ұстанбауға толық еркіндік береді. Сонымен қатар, ешкімді діни рәсімдерге қатысуға немесе қатыспауға мәжбүрлеуге жол берілмейді. Бұл – мемлекет тарапынан жеке тұлғаның ішкі сеніміне қол сұқпау саясатының нақты көрінісі.

Алматы қаласында діни ахуалдың тұрақты өрі бейбіт болуы – азаматтық қоғам мен діни ұйымдардың өзара ынтымақтастығы мен түсіністігінің нәтижесі. Бұл – діни плюрализмге нәзілделген заманауи мегаполистің жарқын үлгісі.

Бүгінде діни саладағы ақпарат ашық өрі қолжетімді. Басқарманың ресми парақшасы мен religion.kz порталы арқылы қала тұрғындары тіркелген діни ұйымдар, олардың қызметі, орналасқан мекенжайлары мен байланыс деректері туралы кең көлемде ақпарат ала алады. Бұл – мемлекеттік органдардың ашықтығын арттырып қана қоймай, азаматтардың құқықтық сауаттылығын да нығайтатын маңызды құрал. Алматы қаласы – Қазақстандағы зайырлы қағидаттар мен діни еркіндік

қатар өмір сүріп жатқан орталықтардың бірі. Бұл қалада әрбір дін өкілі өз сенімін еркін ұстануға, діни рәсімдерді бейбіт түрде өткізуге құқылы. Бірақ бұл еркіндік қоғам алдындағы жауапкершілікпен, заңға бағынумен және өзара сыйластықпен ұштасуы тиіс.

Дін саласындағы мемлекеттік са-

Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

АЛМАТЫДАҒЫ САЙЛАУ МӘДЕНИЕТІ: АЗАМАТТЫҚ БЕЛСЕНДІЛІК ПЕН СЕНІМ НЕГІЗІ

Қазақстан Республикасының Конституциясына биыл 30 жыл толып отыр. Осы тарихи датаға орай еліміздің демократиялық даму жолындағы жетістіктері мен электоралдық мәдениеттің қалыптасуы уәдесіне қоғам назарында. Әсіресе, Алматы қаласы – саяси белсенділік пен азаматтық бастамалардың тоғысқан орталығы ретінде ерекше маңызға ие.

Осы ретте біз Алматы қаласы аумақтық сайлау комиссиясы төрағасының орынбасары Әсет Тұмағовпен сұхбаттасып, сайлау мәдениетінің деңгейі, азаматтардың белсенділігі, жастардың қатысуы, электоралды процестердің қолжетімділігі мен ашықтығы туралы кеңінен әңгімелестік.

- Алматы қаласында сайлау мәдениеті қалай қалыптасуда? Соңғы жылдары қандай оң өзгерістерді атап өтуге болады?

- Қазақстан заңнамасында әрбір азаматқа қатысты сайлау құқығының мынадай қағидаттары бекітілген: жалпыға бірдей сайлау құқығы; тең сайлау құқығы; тікелей сайлау құқығы; жанамас сайлау құқығы; құпия дауыс беру; сайлауға қатысудың еркіндігі. Алматы қаласында сайлау мәдениеті мектеп оқушылары мен студенттерге арналған білім беру бастамалары, байқаулар мен ағартушылық іс-шаралар арқылы нығайтылып келеді, әсіресе бұл жұмыстар жыл сайынғы Дүниежүзілік сайлау күні аясында белсенді жүзеге асырылады.

2024 жылы 1457-ден астам оқыту іс-шарасы өткізіліп, қаскадтық әдіс арқылы 11 213 адам оқытылды. 2025 жылғы 23 қаңтар мен 6 ақпан аралығында Алматы қаласының аумақтық сайлау комиссиялары Дүниежүзілік сайлау күнін атап өту аясында әртүрлі форматтағы және деңгейдегі 103 іс-шара өткізді, оған 9254 адам қатысты. Іс-шаралар мектеп оқушылары, колледж және ЖОО студенттері, жұмыс істейтін жастар арасында ұйымдастырылды. Барлық іс-шаралардың басты мақсаты – жастардың сана-сезімінде қоғамдық үдерістердің демократияландыру үдерісін қайтымсыздықпен бекіту, жас сайлаушыларда демократиялық құндылықтар мен қағидаттарға бейімділікті қалыптастыру, олардың белсенділігі мен қатысу деңгейін арттыру болды. 2025 жылғы 994 оқыту іс-шарасы өткізіліп, қаскадтық әдіспен 15 911 адам оқытылды. Сонымен қатар, Алматыда көпшілік дерістер, байқаулар және мектептерде сынып сағаттары ұйымдастырылып, жүздеген қатысушыларды қамтыды.

Дүниежүзілік сайлау күнін атап өтудің басты іс-шарасы – 2025 жылғы 6 ақпанда өткен II қалалық «Мектептегі өзін-өзі басқарудың үздік сайлау жүйесі» байқауы болды. Байқаудың мақсаты – мектептегі өзін-өзі басқарудың үздік

сайлау жүйесін анықтау, мектеп парламенттерінің жұмыс тәжірибесін жинақтау және мүдделі тараптарға ұсыныстар беру. Байқау екі кезеңде өткізілді: бірінші аудандық кезең 2025 жылғы 15—31 қаңтар аралығында қашықтан (мектептегі өзін-өзі басқару сайлау жүйесінің бейнепрезентациясы түрінде, қала мектептерінің барлығы қатыса алды), ал екінші қалалық кезең 2025 жылғы 6 ақпанда (жүзбе-жүз презентация) өтті. 31 қаңтарда аудандық кезеңдерге қатысуға Алматы қаласының 215 мектебінің 160-ы өтініш берді (яғни 74,4%). Байқауға 143 мектеп жұмысын ұсынып, 127 мектеп белсенді қатысты. Іс-шараға барлығы 835 оқушы қатысты.

2025 жылғы 3 ақпанда Дүниежүзілік сайлау күні аясында Алматы қаласының аумақтық

қалалық бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен жарияланды.

- Қалалықтардың сайлау науқандарына қатысу белсенділігі қандай деңгейде?

- Сайлау немесе референдум күні Сайлау немесе референдум турі Дауыс беруге қатысу үлесі (%)

20.11.2022 ҚР Президентінің кезектен тыс сайлауы 28,69

20.03.2023 ҚР Парламенті Мәжілісі депутаттарының кезектен тыс сайлауы 25,15

06.10.2024 АЭС салу мәселесі бойынша республикалық референдум 25,21

- Сайлауға ең көп қатысатын жас және әлеуметтік топтар қайсы?

- Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 28 қыркүйектегі «Қазақстан Ре-

спубликасындағы сайлау туралы» Конституциялық заңына сәйкес, мұндай ақпаратты жинау аумақтық сайлау комиссияларының (АСК) құзыретіне кірмейді. Сонымен қатар, аталған заңның 28-бабына сәйкес, қоғамдық пікірге сауалнама жүргізуді Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тіркелген заңды тұлғалар жүзеге асыруға құқылы. Кандидаттарды немесе саяси партияларды қолдау бойынша дауыс беру мәселелеріне байланысты қоғамдық пікірге жүргізілген сауалнамалардың нәтижелері бұқаралық ақпарат құралдарында және онлайн платформаларда жарияланады.

- Азаматтардың сайлау үдерістеріне қатысуын арттыру үшін қандай ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізіледі?

- Дәстүрлі ақпараттандыру тәсілдерінен бөлек, дауыс беру уақыты мен орны туралы ақпарат беру үшін SMS-хабарлама тарату, Telegram-боттар, колл-орталықтар белсенді түрде қолданылады. Сонымен қатар, білім беру бастамалары, конкурстар мен ағартушылық кампаниялар да белсенді жүзеге асырылуда.

- Бақылаушылар институтының рөлі қалай естіледі? Олармен өзара әрекет қандай форматта жүзеге асырылады?

- Қазақстан заңнамасының талаптарына сәйкес, сайлау органдары сайлауларды бақылау үшін халықаралық

және ұлттық бақылаушыларды белсенді түрде аккредитациялайды. Бұл сайлау үдерісінің ашықтығы мен оған деген сенімді арттыруға септігін тигізеді.

Алматы қаласында сайлау комиссиясы бақылаушылармен және халықаралық ұйымдармен белсенді түрде өзара әрекет етеді. Бақылаушылар өз функцияларын тиімді атқара алуы үшін семинарлар мен тренингтер ұйымдастырылады. Бұл шараларда олардың құқықтары мен міндеттері, сайлау өткізу тәртібі, заң бұзушылықтарды тіркеу жолдары түсіндіріледі.

Бақылаушылар ұйымдарынан нұсқаулықтар, есеп үлгілері сияқты ақпараттық материалдар алады. Олар заң бұзушылықтарды тіркеуге және сайлау комиссиясына

жауапты мүшелерінің, сондай-ақ «Теп Qoғam» мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қолдау орталығы» қоғамдық бірлестігінің өкілдерінің қатысуымен жаңа сайлау учаскелері құрылған сайын ғимараттар мен үй-жайлардың қолжетімділігіне қатысты мониторинг жүргізіледі. Мониторинг барысында сайлау учаскелері орналасқан ғимараттардың мүмкіндігі шектеулі көру, есту қабілеті бұзылған және басқа да халықтың аз қозғалатын топтары үшін кедергісіз іруін қамтамасыз ететін қолжетімділік элементтерімен жабдықталуы, физикалық тосқауылдардың болмауы, қауіпсіздік талаптарына және құрылыс нормалары мен ережелеріне сәйкестігі тексеріледі.

Аумақтық сайлау комиссияларының сайлау үдерісін ұйымдастыру мәселелеріне жауапты мүшелері сайлау учаскесін жабдықтаудың Қазақстан Республикасы Орталық сайлау комиссиясының 2012 жылғы 23 қазандағы №21/183 қаулысымен бекітілген «Сайлау учаскесіндегі дауыс беру үй-жайын, дауыс беру пунктін жабдықтау жөніндегі нұсқаулықтың» 3-тарауына сәйкестігіне мониторинг жүргізеді. Атап айтқанда, мүмкіндігі шектеулі азаматтар үшін арнайы жабдықталған бұрыштың (орынның) болуы тексеріледі. Онда кемінде 54 сантиметр диагональды мониторы бар компьютер орналастырылуы тиіс, оның ішінде нұсқаулықтың 6-тармағында көрсетілген ақпарат мүмкіндігі шектеулі жаңдарға бейімделген форматта ұсынылуы қажет. Сонымен қатар, наушниктер, қосымша жарықтандыру, лупа болуы тиіс.

Көзі көрмейтін және нашар көретін азаматтар үшін дауыс беруге арналған ақпарат традиреттер өзгертілді. 2023 жылғы 1 шілдеде жағдай бойынша 575 сайлау учаскесі мүгедектігі бар адамдар үшін қолжетімді. Сондай-ақ мүгедектігі бар немесе жүріп-тұруы шектеулі азаматтардың өтініш бойынша үлкен дауыс беру ұйымдастырылады. 2024 жылғы

ның жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдерінің, Алматы қаласы Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының, аумақтық сайлау комиссияларының сайлау үдерісін ұйымдастыру, мүгедектігі бар азаматтар үшін жағдай жасау мәселелеріне

6 қазанда өткен референдумға мүгедектігі бар 1761 азамат қатысты. Алдағы уақытта келуді көбейту үшін жұмыстар жасайтын боламыз

- Әңгіменізге көп рахмет!

Сұхбаттасқан
Олжас ӘБДІХАЛЫҚ

ВЫБОРЫ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ТЭКЦ «АХЫСКА»

Недавно в городе Алматы состоялась отчетно-выборная конференция турецкого этнокультурного центра «Ахыска». В ней приняли участие все председатели городских, областных и районных филиалов. Кроме того, были приглашены высокие гости из ближнего и дальнего зарубежья, в том числе из Турции, России, Грузии, Азербайджана, Кыргызстана, Узбекистана и Украины. После торжественного открытия мероприятия с отчетным докладом выступил председатель ТЭКЦ «Ахыска» Зиятдин Касанов.

Свое выступление он начал с воспоминания об инициаторах, которые стояли у истоков создания турецкого культурного центра.

В 1999 году 15 мая я был избран на пост председателя данного культурного центра при АНК. С этого момента мы структурировали и систематизировали работу общественной организации; во всех регионах, где проживают представители турок-ахыска, были открыты филиалы по многоуровневой системе управления. Были назначены руководители городских, областных, районных и сельских филиалов, кроме того, начали функционировать комитеты молодежи, спорта, культуры, образования, религии, предпринимателей, международных отношений. Отдельно было создано ОО «Женщины ахыска».

За 25 лет деятельности наша организация стала одним из образцовых этнокультурных центров в Казахстане. Особенно хочу отметить прогресс в сфере образования. По программе турецких стипендиатов ежегодно тысячи студентов приезжают в Турцию для получения бесплатного высшего образования, а из нашей страны выделялись 25 мест специально для претендентов турок-ахыска. Вначале система выбора очень хромала, местные уполномоченные представители выбирали выпускников школ по своему усмотрению, среди родных и друзей. Но мы изменили систему набора, и теперь приемная комиссия, согласно успеваемости и различным достижениям отбирала наилучших вне зависимости от социального положения. В данное время успешно работает частный лицей-интернат № 1 Талгарского района, где на протяжении 15 лет талантливые дети получают среднее образование. Открыть школу для одаренных детей было моей сокровенной мечтой. Ведь только образованные люди смогут вступить в полемику, в дебаты по вопросам получения права возвращения на историческую родину. Данный деликатный вопрос требует глубокого аналитического ума и политической подкованности.

Нам необходимо воспитать и обучить такое поколение молодежи, которое будет достойно представлять и защищать права турок-ахыска на мировой арене. В про-

шлом году из моего личного частного семейного бюджета выделили стипендию 183 студентам - туркам-ахыска, в текущем году их 125, но размер стипендии увеличен в два раза. Стоит отметить, что я ни с одним из них лично не знаком, понятия не имею, где они родились и чей род представляют. Так как по моему личному убеждению нельзя забывать те 220 сел Ахыска, из которых 14 ноября 1944 года было выселено мирное мусульманское население любой национальности, т.е. ахыскинцы являются моими братьями. В последнем уставе Всемирного союза турок-ахыска утвердили определение, что все мусульмане местности Ахыска, вне зависимости от национальности, являются и признаются ахыскинцами. Наша сила в единстве!

К примеру, Дильдар Бадалова достойно управляет лицеем, и ежегодно из 50 выпускников 48 поступают в высшие учебные заведения Турции, Польши, Чехии, Германии, Австрии, Америки, Англии и Казахстана. Увы, в текущем году желающих из числа турок-ахыска обучаться в частном лицее не более 20 %. Хотя допустимый приоритет составляет 50 %. Детям из малообеспеченных семей предоставляются льготы вплоть до полной оплаты обучения и проживания в лицее-интернате. Ежегодно сюда приезжают 12 высококвалифицированных учителей из Турции.

Кроме этого, около 30 мечетей были возведены силами представителей нашей национальности. Мы вносим вклад в религиозное воспитание молодежи, оберегая и предостерегая от различных радикальных течений. Имамы проходят переподготовку, тем самым повышая свою квалификацию. При финансовой поддержке ОО «Ахыска» 800 человек получили возможность выполнить одно из правил ислама — посетить священную Каабу в Мекке. А также мы возвели более 20 спортивных сооружений для полезного досуга подрастающего поколения. Выражаю благодарность всем активистам, которые безвозмездно помогают во благо народа, жертвуя своим временем, силами и финансовыми средствами в том числе. Хотелось бы особо отметить Расула Ахметова, который достойно

представляет турок-ахыска на государственном уровне, в статусе заместителя председателя АНК РК. Молодежь должна ровняться именно на таких прогрессивных ребят, как он. Также благодаря аксакалов, которые сидят рядом со мной в президиуме. Они все эти годы являются моей поддержкой и опорой. Еще особо хочу отметить руководителей региональных филиалов ТЭКЦ «Ахыска», которые приехали из Тараза, Шымкента, Мерке, Туркестана, Кызылорды. Женский комитет ведет активную работу, помогая социально уязвимым слоям населения, оказывает материальную поддержку детям из малообеспеченных и многодетных семей. Отдельная поддержка оказывается детским домам и Домам малютки.

Азиз Зияевич - яркий пример крепкой дружбы между турками и курдами-ахыскинцами. Садыр Эйбом вместе со мной создавал Всемирный совет турок-ахыска. Исмаил Ахмедов прибыл из Грузии, Ибраим Агара из Турции,

Марат Расулов из Украины, Исмаил Мамед из Турции, Мизам из России, Халид из Азербайджана, Рустам из Узбекистана, Фуат из Турции. Нам необходимо укреплять позиции в тех странах, в которых проживаем, вносить свою лепту в развитие и процветание данного государства. Вместе с тем, работать над восстановлением исторической справедливости, которая заключается в получении прав на безоговорочной основе возвратиться в местность, откуда люди были насильственно депортированы. Наша цель - не переезд, наша цель - получение права на возвращение в Ахыску. Кроме этого, с 1991 года по 2017 год в Турции получили гражданство 4400 представителей турок-ахыска. По просьбе Всемирного союза турок-ахыска к Президенту Турции в августе 2017 года вышел указ о соотечественниках, согласно которому в течение 7 последующих лет более 300 тысяч турок-ахыска получили гражданство либо продолжительный вид

на жительство. Из Украины переселились 1700 семей с предоставлением им безвозмездного жилища, - сказал Зиятдин Исмиханович. После его отчета, согласно программе конференции, были внесены и утверждены изменения в устав общественной организации, который гласил о праве выбора, так и назначения глав региональных филиалов. Следующим пунктом стали выборы председателя ТЭКЦ «Ахыска». Среди трех претендентов один провозгласил самоотвод, второй набрал 11 голосов, 4 воздержались. Остальные 176 членов конференции из 194 единогласно проголосовали за кандидатуру нынешнего председателя Зиятдин Исмихановича. Таким образом, Касанов Зиятдин Исмиханович был переизбран на пост председателя ТЭКЦ «Ахыска» на 5-летний срок. В конце конференции для участников этого мероприятия был накрыт щедрый дастархан.

Кальбинур
ХОШНАЗАРОВА

СИЛА ЕДИНСТВА: ОТЧЕТНО-ВЫБОРНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬ- ТУРНОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Город Алматы стал важной площадкой для проведения отчетно-выборной конференции Турецкого этнокультурного объединения Республики Казахстан. Это значимое мероприятие прошло на высоком организационном и содержательном уровне, став очередным подтверждением силы единства, солидарности и неугасающего духа турецкого народа в многонациональном Казахстане.

Официальное открытие конференции провел Ахмедов Расул, заместитель председателя Ассамблеи народа Казахстана. Для всей турецкой общины страны — это большая честь и гордость видеть своего представителя в составе руководства АНК, в органе, символизирующем дружбу и единство всех народов Казахстана.

Выборы, которые объединяют

В рамках конференции прошли выборы руководителя Турецкого этнокультурного объединения Республики

Казахстан. Были выдвинуты три достойных кандидата, среди которых — действующий руководитель Касанов Зиятдин Исмиханович, а также два новых претендента. Один из кандидатов в ходе конференции принял решение снять свою кандидатуру, и в голосовании приняли участие двое. По итогам открытого голосования с большинством голосов вновь избран Касанов Зиятдин Исмиханович — человек, имя которого известно далеко за пределами Казахстана. Он посвятил свою жизнь служению народу, сохранению языка, традиции, культуры, укреплению связи

поколений и межнационального согласия.

Признание и лидерство

Зиятдин Исмиханович также является Президентом Всемирного союза турок-ахыска (DATÜB), объединяющего турецкие диаспоры в девяти странах мира. Его деятельность — это пример беззаветного служения, любви к своему народу, к культуре, к своей родине — Республике Казахстан. Мы искренне гордимся тем, что именно он продолжит вести нас вперед. Его авторитет, мудрость и постоянная поддержка молодежи вдохновляют и объединяют.

Важные послы будущего

В своем выступлении на конференции Касанов З.И. обозначил ключевые приоритеты на ближайшие годы. Особое внимание он уделил роли молодежи и семейного воспитания. «Молодые должны стремиться к образованию, знаниям, уважению к старшим и быть активными гражданами своей страны»,

— отметил он. Он подчеркнул важность изучения казахского языка, сохранения межнациональной дружбы и уважения к государственной политике главы государства Касым-Жомарта Токаева, которая направлена на консолидацию общества.

От имени Кордайского филиала

Как делегат конференции и руководитель филиала ОО Турецкого этнокультурного центра «Ахыска» Кордайского района Жамбылской области, я выражаю благодарность за доверие и уверенность, что со временем усилиями мы продолжим сохранять наше культурное наследие, воспитывать патриотичную молодежь и укреплять общие ценности Казахстана — мира, согласия и единства. Мы поддерживаем курс на развитие, просвещение и уважение ко всем народам нашей страны. Сила — в единстве! Добро — в делах. Благодарность — в сердцах.

Камила ДУРГАЛОВА,
руководитель филиала
ОО Турецкого этнокультурного центра «Ахыска»
Кордайского района Жамбылской области

ОБЪЕДИНЯЯ ПРОШЛОЕ И БУДУЩЕЕ: ОТЧЕТНО-ВЫБОР- НАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ТУРЕЦКОГО ЭТНОКУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРА «АХЫСКА»

Алматы, издавна считающийся культурным и духовным мостом между народами Казахстана, вновь подтвердил свою роль столицы диалога и взаимопонимания. В городе состоялась отчетно-выборная конференция этнокультурного объединения Республики Казахстан «Ахыска», объединившая делегатов со всех уголков страны. Это важное событие не только подготовило многолетнюю работу, но и задало вектор на будущее – на сплоченность, сохранение исторической памяти и развитие общинной активности.

Деятельность Турецкого этнокультурного центра, действующего в рамках объединения, ведется с 1999 года. За эти годы он стал значимым пространством для популяризации и сохранения культуры турок-ахыска в Казахстане. На конференции был оглашен отчет о проделанной работе и реализованных проектах. Особенное внимание уделялось образовательным и спортивным достижениям молодежи, вовлеченной в культурную деятельность: десятки юношей и девушек становятся лауреатами олимпиад и спортивных турниров.

В роли спикера данного мероприятия перед участниками выступил Ахметов Расул Сурмалиевич, заместитель Представителя Ассамблеи народа Казахстана. Он выделил значение межнационального мира и согласия в стране, высоко оценил вклад этнокультурного объединения «Ахыска» в сохранение культурного наследия и поддержку молодого поколения.

Важной частью мероприятия стала культурная программа. Гостям была представлена инсталляция материальной культуры турок-ахыска – предметами быта, традиционной одеждой, вышивками и архивными фотографиями. Особенно тронуло сердца присутствующих выступление учеников Талгарского казахско-турецкого лицея № 1, которые читали стихи о трагических страницах истории своего народа – репрессиях, депортации, боли утрат и силе духа.

Женщины являются важными звеньями в цепочке этнокультурного объединения. Развитие женского лидерства и активное участие в общественной и культурной жизни стали одной из ключевых тем. Отдельное внимание уделялось роли женщин в формировании межпоколенческих связей и воспитании национального самосознания молодежи. От имени Женского со-

вета Туркестанской области в конференции приняла участие моя мама, Алайбекова Райхан, которая подчеркнула важность поддержки женских инициатив и расширения диалога среди женщин-лидеров в рамках этнокультурных объединений.

Конференция носила выборный характер: делегаты из разных регионов Республики Казахстан приняли участие в голосовании за нового председателя объединения. Каждый участник имел перед собой предвыборный мандат и мог отдать голос за одного из трех кандидатов. По итогам всеобщего голосования все единогласно отдали предпочтение Касанову Зиятдину Исмихановичу, который был переизбран на пост руководителя Турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» на следующие пять лет.

На мероприятии также присутствовали представители других этнокультурных объединений. Выступления гостей, прозвучавшие на государственном казахском языке, напомнили о главном – о значении единства и культурного многообразия в развитии независимого Казахстана. Финалом конференции стал благотворительный ужин, в ходе которого все участники смогли неформально пообщаться, поделиться опытом и вдохновиться примерами лидерства.

Организаторы проделали огромную работу: все было проведено в соответствии с протоколом, а также внесены изменения в Устав объединения, что свидетельствует о живом процессе саморазвития и адаптации к новым вызовам времени.

Объединение – это сила

В условиях многонационального Казахстана этнокультурные объединения выполняют особую миссию – они становятся платформами не только для сохранения родного языка, обычаев и традиций, но и для диалога, солидарности и совместного развития. Именно такие встречи, как прошедшая конференция объединения «Ахыска», доказывают: настоящая сила – в уважении друг к другу, памяти о прошлом и совместном взгляде в будущее.

Арида УМАРОВА,
Государственный
Университет «Ақденіз»,
кафедра социологии

Выступление председателя Меркенского филиала ТЭКЦ Айваза Османова

ОТЧЕТНО-ВЫБОРНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ФОРУМА ТЭКЦ «АХЫСКА»

Уважаемые делегаты, Дорогие гости, соотечественники!

Разрешите мне с этой трибуны, с трибуны высшего форума нашего ТЭКЦ поздравить Вас с началом работы нашей отчетно-выборной конференции. Желаем Вам всего самого наилучшего, успеха и удачи. Сағ сәлемәт болыңыздар.

Я, Османов Айваз Мадиевич – руководитель турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Меркенского района с сентября месяца 1993 года по настоящее время. Мы со старшими товарищами стояли у истоков образования районного, областного, республиканского общественного объединения в конце 80-годов и в начале 90-годов прошлого столетия. Немного о себе: родился, вырос и живу в Меркенском районе. Имею два высших образования: Казахский сельскохозяйственный институт имени Абая и КИМЭП (Казахстанский институт менеджмента экономики и прогнозирования с красным дипломом). Оба ВУЗа окончил в этом прекрасном городе Алматы.

Вся трудовая деятельность прошла на партийной, советской, административной работе в аппарате Меркенского районного комитета партии, областного управления физической культуры и спорта акимата Жамбылской области и в аппарате акимата Меркенского района. Параллельно работая на ответственных должностях, мы с членами районного Совета турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Меркенского района принимали самое активное участие в его деятельности.

Уважаемые делегаты, национальный центр в нашем районе был создан в феврале месяца 1991 года. С 1996 года преобразован в общество турок «Туркия», а с 2009 года по настоящее время мы являемся турецким этнокультурным объединением «Ахыска» Меркенского района. Мы принимаем активное участие во всех мероприятиях, проводимых Ассамблеей народа Казахстана Жамбылской области, республиканским и областным турецким этнокультурным объединением «Ахыска», акиматом Меркенского района и акиматом Жамбылской области.

Высшим руководящим органом турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Меркенского района является

общее собрание Турецкой диаспоры. В районе, при Совете, созданы и функционируют шесть первичных организаций в населенных пунктах: село Мерке, село Сарымолдаева, село Андас Батыр, село Жамбыл, село Сыпатай, село Интернациональное, где компактно проживают турки. А также при Совете созданы семь Комитетов: Комитет молодежи, Комитет спорта, Комитет образования, Комитет религии, Комитет женщин, Комитет культуры, Комитет предпринимательства.

Ежегодно представители турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Меркенского района являются организаторами, а также сами принимают участие в районных, областных спортивно-массовых и культурно-массовых мероприятиях. Представители турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Меркенского района являются членами

лет в единой семье народа Казахстана в мире и согласии живет и трудится не одно поколение турецкой диаспоры.

Уважаемые делегаты, в год 80-летия проживания турок-ахыска в Казахстане и 30-летия Ассамблеи народа Казахстана нами была торжественно открыта новая мечеть. Строительство религиозного храма инициировано детьми, внуками и правнуками старшего поколения турок-ахыска. Для возведения новой мечети моральную, практическую и финансовую помощь оказывали представители разных возрастов и национальностей.

Проект строительства одобрен и поддержан всеми жителями нашего многонационального района. Построить мечеть в районе было мечтой старшего поколения, наших родителей и дедушек. Это был их Нийет нам - детям и внукам. По завершению строительства здание и прилегающая территория новой мечети

Ассамблеи народа Казахстана Жамбылской области, принимают участие во всех ее очередных сессиях и заседаниях. Члены турецкого этнокультурного объединения разных поколений активно участвуют в бизнесе и в предпринимательстве. В создании крестьянских хозяйств и товариществ оказывают всяческое содействие росту экономики страны. Процесс демократизации и открытости казахстанского общества позволили национальному общественному объединению турок поднять этнокультурное развитие своего народа на качественно новый уровень. Вот уже более 80

переданы районному муфтию.

Более десяти лет тому назад молодежь этнокультурного объединения вышла с предложением оказать информационную и практическую помощь в предоставлении справочного материала по ветеранам ВОВ при возведении мемориального комплекса «Дорога Памяти» в городе Москве. И сегодня, здесь, мы заявляем, что у нас это получилось. Данные о наших ветеранах ВОВ в мемориальном комплексе Москвы — есть!

Уважаемые делегаты, вносим предложение создать комиссию по подготовке во-

проса о внесении фамилий и имен наших участников - ветеранов ВОВ в памятные обелиски в местах их проживания. Также вносим предложение: в каждом районе, городе и области, где компактно проживают представители турок-ахыска сделать исторический анализ нашего

коллеги, хотелось бы сказать несколько положительных слов в адрес наших товарищей, которые не покладая рук, трудились во благо народа в период становления нашего общественного объединения. Это Казахбай Ага, Тамара Ханым (отдел культуры), Джалал Бей (отдел

старшего поколения, которое родилось в Грузии до депортации и в настоящее время здравствует, чтобы вручить этим людям памятные юбилейные медали. И все это опубликовать в республиканской газете «Ахыска».

В Республике Казахстан принят Закон о реабилитации жертв массовых политических репрессий, где есть пункты по материальной компенсации людей, подвергнутых этим репрессиям. Предлагаем аппарату Республиканского центра тщательно изучить каждое обращение и оказать всяческое содействие для положительного решения данного вопроса.

В заключение, уважаемые

спорта). Дай Аллах им крепкого здоровья, долгих лет жизни. Амин.

Уважаемые делегаты, заслушав и обсудив отчетный доклад руководителя Республиканского турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Касанова Зиятдин Исмихановича, предлагаем принять его к сведению, а работу за отчетный период признать «удовлетворительной». Спасибо за внимание.

Айваз ОСМАНОВ,
руководитель турецкого этнокультурного объединения «Ахыска» Меркенского района (город Алматы, ресторан «Шах Сарай»)

ДЫХАНИЕ ИСТОРИЧЕСКОЙ РОДИНЫ: ПУТЬ ДЛИНОЙ В ПОКОЛЕНИЕ

Я, Дургалов Махамбет Мухтазович, родился 11 сентября 1952 года. Я – турак-ахыска. Вся моя жизнь связана с историей моего народа, с судьбой, которую ему уготовила история, и с вечной памятью о родине моих предков – земле Месхети (АХЫСКА) ныне регион Месхети-Джавахети в Грузии.

С 1 по 5 июля 2025 года мне выпала огромная честь: вместе с делегацией из Казахстана (более чем 30 человек), организованной Турецким этнокультурным центром «Ахыска» при поддержке Всемирного Союза турак-Ахыска (DATÜB) и ТІКА, я посетил историческую родину своих родителей. Эта

поездка стала не просто путешествием – она стала возвращением. Возвращением к корням, к истокам, к воспоминаниям, переданным с болью и надеждой от родителей к детям.

14 ноября 1944 года турки-ахыска были депортированы с этих земель в один из самых трагичных моментов нашей истории. С тех пор прошло более 80 лет, но боль расставания и тоска по родной земле наших предков до сих пор живут в сердцах. Мои родители – отец Мухтаз и мама Джанят – всю жизнь вспоминали о величественных горах, чистейшем воздухе, прозрачной воде и красивой природе своей родины. Эти воспоминания стали и моими.

Когда я ступил на землю предков, вдыхая воздух, которым дышали родители, бабушка и дедушка, мои предки, ощущение было настолько сильным, что сердце

сжималось от волнения, а в глазах наворачивались слезы. Это было прикосновение к родовому духу, к истории моего народа. Я словно оказался в расказах отца, в том далеком времени, где все еще звучали голоса наших предков.

Особенно значимо было для меня посетить село Лашхеви – родовое место нашей семьи. Сейчас там, увы, осталась лишь старая мечеть, закрытая, заброшенная, а от домов – только память. Но я

смог пройти по этим землям, представить, как жили мои предки, где рос мой отец, где они мечтали о будущем.

Родился я уже в Казахстане, в селе Сыпатай Меркенского района Жамбылской области. Там прошли детство и юность, там я получил образование. Уже более 65 лет я проживаю в селе Карасай Кордайского района Жамбылской области, куда мы с семьей переехали в годы закладки садов. Тут я женился и воспитал со своей супругой Адалет троих прекрасных детей. Мои родители, я и моя семья всю жизнь трудились в яблоневых садах, растили плоды для будущего, как растили своих детей, веря в светлое завтра.

Я хочу выразить особую благодарность Казахстану – моей родине, которая в тяжелые послевоенные годы открыла двери сотням тысяч депортированных. Несмотря на собственную беду, казахстанский народ проявил доброту, сострадание и великодушие. И вот уже более 80 лет мы, потомки депортированных, живем здесь в мире и согласии, трудимся, растим детей и внуков, чтим традиции, не забываем свою историю.

Я лично благодарю председателя Всемирного Союза турак-Ахыска (DATÜB) Зиятдина Исмихановича, агентство ТІКА и всех, кто дал нам возможность прикоснуться к своей истории. Благодаря Вам я смог вдохнуть воздух родной земли моих предков, увидеть ту самую природу, о которой мне рассказывали с любовью и болью мои родители.

Пусть процветает мой Казахстан! Пусть вечно живет память о родине предков! Пусть в наших сердцах всегда горит огонь благодарности, достоинства и любви!

Махамбет ДУРГАЛОВ,
председатель совета старейшин филиала ОО турецкого этнокультурного центра «Ахыска» Кордайского района Жамбылской области

МӘҢГІ ЖАДЫМЫЗДА ҚАЛАДЫ

Каманов Турғунбай
Киразулы 16.11.1966 жылы
Шымкент қаласы, Қайтпас
1 елді мекенінде дүниеге
келген.

1973 — 1982 жылдар аралығында Шымкент қаласы, Қайтпас 1 елді мекеніндегі Е. Молдабаев атындағы 8 жылдық мектепте оқыды.

1982 - 1984 жылдар аралығында Шымкент қаласы, Тельман бөлімшесіндегі В.И.Ленин атындағы №29 орта мектепте білім алды.

1984 — 1986 жылдар аралығында Кеңес Армиясы қатарында әскери борышын өтеді.

1987 - 1993 жылдар аралығында Шымкент қаласындағы Қазақ Химия Технологиялық институтында оқып «Инохер-технолог» мамандығына ие болды.

2005 — 2020 жылдар аралығында Шымкент қаласы, Қайтпас 1 елді мекенінде «Ахыска» ТЭМО төрағасының орынбасары қызметін атқарды.

Каманов Турғунбай Киразулы Шымкент қаласы «Ахыска» ТЭМО төрағасының спорт саласы бойынша орынбасары еді.

Шымкент қаласы «Ахыска» ТЭМО атынан Шымкент қаласы Қазақстан Халықтары Ассамблеясының өкілі қызметін атқарып келеді.

«DATÜB» тарапынан, Шымкент қаласы әкімшілігі тарапынан, Шымкент қаласы Қазақстан Халықтары Ассамблеясы тарапынан, Шымкент қаласы «Ахыска» ТЭМО төрағасы тарапынан бірнеше алғыс хаттары мен төсбелгілері, медальдармен марапатталған.

Қазақстан халқының достығына арналған кештерді жүйелі түрде ұйымдастыратын. Турғунбай Киразулының бастамасымен Шымкент қаласында түрік кәсіпкерлерінің басқосыларымен бірқатар мәдени шаралар өткізілген болатын.

Турғунбай Киразулы Президенттің жолдауының негізгі ережелерін насихаттау және түсіндіру бойынша республикалық ақпараттық-насихаттау тобы жұмысының белсенді қатысушыларының қатарында еді. Каманов Турғунбай Киразулы 59 жасында дүниеден озды.

Шымкент қаласы «Ахыска» ТЭМО атынан, туған туыстары мен ұлдарына көңіл айтып, ізін жалғар ұрпағы аман болсын дейміз. Қайғыға ортақпыз. Оны ешқашан ұмытпаймыз. Мәңгі жадымызда қалады. Арты қайырлы болсын. Алла сабыр берсін дегіміз келеді.

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ҚЫЗДАР ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ — ЗАМАНАУИ БІЛІМ МЕН ҰЛТТЫҚ ТӘРБИЕНІҢ ҰЙЫТҚЫСЫ

Білім мен ғылым — ұлт болашағының алтын діңгегі. Ал осы құндылықтардың мәйегін бойына сіңірген, саналы тәрбие мен сапалы білім беруді мақсат еткен Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті бүгінде еліміздегі ең беделді жоғары оқу орындарының біріне айналды. 80 жылдан аса тарихи жолдан өткен бұл қара шаңырақ — білімді қыздардан басталатын өркениетті ұлттың негізін қалап келе жатқан бірегей білім ордасы.

2024—2025 оқу жылында 1-курсқа 5 000-ға жуық студент қабылданып, университетте жалпы 12 005 студент білім алды. ҚызПУ-дың бес институты бойынша биыл 1 536 түлек жоғары білім туралы диплом алып, оқуын сәтті аяқтады. Олардың 421-і үздік диплом иегері атанса, 882 бітіруші студент оқуын мемлекеттік білім беру тәсілі негізінде тәмамдады. Бұл — білім ордасының сапалы білім беріп, талапкерлер арасында жоғары сұранысқа ие екенінің айқын дәлелі.

Университет бүгінгі таңда педагогика ғылымының көшбасшысы ретінде ғылым мен тәжірибені ұштастырған, халықаралық талаптарға жауап беретін зерттеу орталығына айналды. Мұнда ғылыми-зерттеу қызметі нақты әлеуметтік сұраныстар мен білім беру саласындағы өзекті мәселелерді шешуге бағытталған.

Соңғы жылдары студенттерді Lesson Study — сабақты зерттеу әдісін қолдануға үйрету арқылы нақты сыныптағы оқу мен оқыту психологиясын зерделеуге баулу қолға алынды. Бұл — теория мен практиканы ұштастыратын, зерттеуші педагогтер даярлауға мүмкіндік беретін тиймді модель. Студенттер мектеп мұғалімдерімен әріптестік орнатып, сыныптағы нақты мәселелерге ғылыми тұрғыдан шешім ұсынуға дағылдануда.

Университет оқу бағдарламаларын үздіксіз жаңартып, еңбек нарығының талабына сай келетін бағыттарды белсенді дамытып келеді. «Қолданбалы жасанды интеллект», «Білім беру саласындағы көшбасшылық», «Білім беру саласындағы зерттеулер» сияқты бағдарламалар қазіргі білім саласындағы сұранысқа сай мамандарды даярлауға бағытталған.

Бұдан бөлек, UNESCO ұйымымен бірлесіп Маңғыстау, Атырау және Алматы облыстарындағы ауыл мектептерінде мұғалімдердің көшбасшылық әлеуетін арттыруға арналған ауқымды бағдарлама жүзеге асты. Нәтижесінде 200-ге жуық мұғалім өз мектептерінде зерттеу жүргізіп, білім саласын арттыруға арналған тың бастамалар ұсынды. Бұл — университет ғылымының шынайы өмірмен байланыста екенін дәлелдейтін нақты қадам.

Соңғы үш жылда мемлекет тарапынан 5,9 млрд теңге көлемінде инвестиция тартылып, ҚызПУ базасында жаңа зертханалар мен оқу кабинеттері ашылды. Атап айтқанда, Физика-математика және цифрлық технологиялар институтында РНУWE және PASCO халықаралық стандарттарға сай құралдармен жабдықталған алты жаңа физика зертханасы жұмысын бастады. Олардың ішінде «Интерактивті сынып» зертханасы, электр және магнетизм зертханасы, оптика зертханасы, молекулалық

физика және термодинамика зертханасы, мектеп физикасының пәндік зертханалары бар. Бұл зертханалар студенттердің теориялық білімін тәжірибемен ұштастырып, ғылыми-зерттеу дағдыларын дамытуға бағытталған.

Сонымен қатар Жаратылыстану институтында биология кабинеті және химия мен география бағытындағы екі жаңа дерісхана ашылды. Биология кабинеті — студенттердің зерттеу жұмыстарын жүргізу, тәжірибе жасау, модельдеу дағдыларын қалыптастыруға ар-

налған. География дерісханасы — профессор Әлім Бірмағамбетовтің, ал химия дерісханасы — профессор Абдулла Мырзабайұлының есіміне беріліп, олардың ғылым мен білім саласындағы еңбектерін дәріптеуге бағытталған. Бұл дерісханалар заманауи оқу құралдарымен толық жабдықталып, студенттердің терең білім алуына және кәсіби құзыреттіліктерін арттыруына мүмкіндік береді.

Алматыда алғаш рет пәнаралық зерттеулер орталығы құрылып, физика, химия, биология салалары бойынша заманауи құралдармен жабдықталған. Қазіргі таңда университетте 19 ғылыми жоба жүзеге асуда, олар: отбасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу, биологиялық тыңайтқыштарды синтездеу, оқушылардың психофизиологиялық дамуы және педагогикалық стандарттарды жаңғырту сияқты қоғам үшін өзекті мәселелерді қамтиды.

Ғалымдардың ғылыми белсенділігін ынталандыру мақсатында жүктеме оңтайландырылып, ішкі гранттық қаржыландыру жүйесі тұрақты түрде жұмыс істейді. 2024 жылы университет оқытушыларының 113 ғылыми мақаласы Scopus және Web of Science базасындағы беделді журналдарда жарияланды. Бұл — халықаралық ғылыми ортада университет беделінің артуына үлкен серпін.

Қыздар университеті ғылымды өндіріспен ұштастыру бағытында да бірқатар тың бастамаларды қолға алып отыр. Мысалы, қазақ тілін онлайн үйретуге арналған «Turataik» платформасы мемлекеттік грант иеленіп, коммерцияландыру бөлімінің қолдауымен іске қосылды. Сонымен қатар «Стартап-Томирис» жобасы арқылы студенттер өз идеяларын бизнеске айналдыруға мүмкіндік алуға. Халықаралық серіктестіктің жарқын үлгісі ретінде Түркияның Нийде Халесдемир университетімен бірлескен «Tech QyzPU—Nigde Hackathon» жобасын атап өтуге болады.

ҚызПУ білім беру ұйымдарымен 250-ден астам серіктестік орнатқан. Жаңа 3+1 моделі аясында студенттер соңғы курста мектепте жұмыс істей жүріп, сол ортада тәжірибеге негізделген зерттеу жүргізеді. Бұл — болашақ мұғалімнің еңбекке бейімделуін арттырып, мектеп пен университет арасындағы өзара байланысты күшейтеді.

Университеттің рухани орталығы саналатын кітапхана да жаңа кейіпке енді. 1943 жылдан бері жұмыс істеп келе жатқан бұл кітапхана күрделі жөндеуден өтіп, халықаралық дизайнерлердің қатысуымен жаңа мазмұнмен қайта жабдықталды. Еліміздің білім саласына елеулі еңбек сіңірген университеттің 40 жылдық түлегі Сералы Қаниевтің есімі берілген бұл рухани кеңістік — студенттер мен оқытушылар үшін шығармашылық пен білімнің ордасына айналды.

Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті — білім мен тәрбие, ғылым мен тәжірибе тоғысқан болашақ мұғалімдерді заманауи талапқа сай даярлайтын бірегей оқу орны. Болашақ педагогтердің зерттеушілік қабілетін дамытудан бастап, ауыл мұғалімдерінің көшбасшылық әлеуетін арттыруға дейінгі игі істері — оқу орнының шынайы өмірімен, қоғаммен тығыз байланысын айғақтайды. Қыздар университеті — тек білім беретін мекеме емес, ұлт болашағын тәрбиелейтін рухани құндылықтың ордасы.

Аида ҚОЖМАМБЕТОВА

ahiska60@mail.ru

15

1 Agustus 2025
1 Тамыз 2025 ж.

Sayı 26
№ 26

ГОД РАБОЧЕЙ ПРОФЕССИИ

AHISKA GAZETESİ
«АХЫСҚА» ГАЗЕТИ

AHISKA

Hotel Kazakhstan ALMATY

АРЕНДА ОФИСОВ
В ГОСТИНИЦЕ КАЗАХСТАН

Телефоны: +7 (727) 291 92 00
+7 (727) 291 91 53
+7 (702) 995 57 53
E-mail: assistant@kazakhstanhotel.kz

ВЕНЕЦИЯ

Время работы: с 11.00 - 24.00

Кавказская и европейская кухня

Живая музыка

Летняя площадка

Уютный интерьер

Гостеприимная атмосфера

г. Алматы, ул. Каирбекова (Талгарская) 72,
ул. Боегбай батыра, Тел.: 293-81-67

Мы рады видеть Вас!

AMBASSADOR HOTEL
ALMATY

121 Zheltoksan Street, Almaty, Republic of Kazakhstan, 050091
ул.Желтоқсан, 121, Алматы,
Республика Казахстан, 050091

Phone/Тел.: +7-(727) 250-89-89, 50-89-45... 49
Fax/Факс: +7-(727) 272-64-41

www.ambassadorhotel.kz
e-mail: ambassadorhotel@msn.com

№ 26 (1042)
1 Agustus 2025 / 1 Тамыз 2025 ж.

Yayın Kurulu Başkanı:
Редакционный, кеңес төрағасы:

Yayın Kurulu Başkanı:
Редакционный, кеңес төрағасы:

Genel Yayın Yönetmeni:
Бас редактор:

Yazı İşleri Müdürü:
Бас редакторын орынбасары:

Kazak bölümü editörü
Редактор казахского отдела:

Editor:
Әдеби редактор:

Muhabirler:
Тілшілер:

Tasarım:
Дизайн:

Ziyatdin Kassanov
Зиятдин Касанов

Rovshan Memedoglu
Ровшан Мамедоглу

Ahmet Atak
Ахмет Атақ

Ağapasha Kurbatov
Ағапаша Құрбанов

Gina Takisheva
Джина Такишева

Kalbinur Khushnazarova
Кальбинур Хошназарова

Oksana Krasnozhanova
Оксана Красножанова

Yayın Sahibi / Меншік иесі
«Газета «AHISKA - АХЫСҚА» ЖШС

Kurucu / Негізін қалаушы
Ziyatdin Kassanov
Зиятдин Касанов

Gazete, Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve
Enformasyon Bakanlığı tarafından 9 Ekim
2008 tarih ve №9528-G ile tescil edilmiştir.

Gazet Қазақстан Республикасы Мәдениет
және ақпарат министрлігінде 2008 жылғы
9 қазанда № 9528-Г тіркелді.

Haftalık süreli yayın
Апта сайын шығады

Yönetim Yeri / Редакция мекенжайы
050002, Kazakistan Cumhuriyeti,
Almaty, Dzhanghildina Cad., 31
050002, Қазақстан Республикасы,
Алматы қ-сы, Жангильдина к-сі, 31

Telefon / Телефон
+7 (727) 339 24 15
E-Posta / Э-пошта
ahiska60@mail.ru
Basım Yeri / Баспа үйі
АО «Алматы-Воллаша»
г. Алматы, ул. Мукамова, 223 В
Тел.раб. 8 (727) 378 40 08

SİPARİŞ / ТАПСЫРЫС
№ 26
TIRAJ / ТИРАЖ
2 000 adet / дана

Editorler yazarların makale ve reklamlarının içeriğinden sorumlu değildir. Yazarın makaleleri editorial görüşleri tem-
sil etmez. "AHISKA" gazetesinde yayınlanan materyal ve fotoğrafların kopyalanması veya düzenlenmesi için yazı işleri
müdürliğünden yazılı izin alınması ve gazeteye atıfta bulunulması gerekmektedir.

Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автордың мақалалары редакция
кезқарасын білдірмейді. «АХЫСҚА» газетінде жарияланған материалдар мен фотосуреттерді көшіріп немесе өңдеп
басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасау міндетті.

KAZAKISTAN CUMHURİYETİ AHISKA TÜRK KÜLTÜR MERKEZİ'NİN ULUSLARARASI YAYINI
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ «АХЫСҚА» ТҮРК ЭТНОМӘДЕНИ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ БАСЫЛЫМЫ

6+ – 6 жастан асқан балаларға арналған

www.ahiska-gazeta.com

ahiska60@mail.ru

16

16

1 Agustus 2025
1 Тамыз 2025 ж.

Sayı 26
№ 26

ГОД РАБОЧЕЙ ПРОФЕССИИ

AHISKA GAZETESİ
«АХЫСҚА» ГАЗЕТИ

AHISKA

Midea - производитель Бытовой
техники №1 в Мире

Ваш проводник
в Легкую жизнь

mideakz
mideakz.com

2 ТОРГОВЫХ ЭТАЖА
БОЛЕЕ 160 БУТИКОВ

ОГРОМНЫЙ ВЫБОР МУЖСКОЙ,
ЖЕНСКОЙ, ДЕТСКОЙ ОДЕЖДЫ
И ОБУВИ А ТАК ЖЕ, ТОВАРЫ
ДЛЯ ДОМА, БЫТОВАЯ
ТЕХНИКА И МНОГОЕ ДРУГОЕ.

г. АЛМАТЫ, АБАЯ 141
+7 (727) 277 5481
@tdarena.almaty

ИННОВАЦИОННЫЙ СПОСОБ
ЛЕЧЕНИЯ ОНКОЛОГИЧЕСКИХ
ЗАБОЛЕВАНИЙ

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ

ТОЧНОСТЬ ВОЗДЕЙСТВИЯ

ЭФФЕКТИВНОЕ И
БЕЗБОЛЕЗНЕННОЕ ЛЕЧЕНИЕ

г. Алматы
пр. Абая, 91, 3-й корпус
+7 777 039 10 79

Джен Парлак
Заведующий отделением
Томотерапии

98%
положительных
отзывов от
пациентов

92%
положительных
результатов от
лечения

100%
планирование и
точное описание
курса лечения

tomoterapia.kz

tomoterapia.kz

info@tomoterapia.kz

Лицензия №15002207 выдана управлением экономики и бюджетного
планирования города Алматы (Акимат города Алматы) от 05.02.2015 г.

Istanbul
Diagnostic center

ТОЧНАЯ ДИАГНОСТИКА У НАС
- ЭКСПЕРТНОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ИЗ ТУРЦИИ!

А ЕСЛИ НУЖНО ЛЕЧЕНИЕ,
МЫ ОРГАНИЗУЕМ ВАШУ ПОЕЗДКУ!

г. Алматы
ул. Гоголя 52,
уг. ул. Назарбаева
+7 (727) 339-59-59

Номер лицензии 24017623
Дата выдачи лицензии 30.04.2024 год

Настоящая реклама, в соответствии со ст. 395 ГК РК не является публичной офертой. Номер лицензии 24017627. Дата выдачи лицензии 30.04.2024 год.

www.ahiska-gazeta.com

ahiska60@mail.ru